

РЕШЕНИЕ

на Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана за резултатите от извършеното оценяване по процедура за програмна акредитация на професионално направление 9.1. „Национална сигурност“, област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана“ в Нов български университет

1. Хронология на процедурата:

Процедурата е открита от Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана (ПКСПНСО) на 11.07.2019 г. (Протокол № 17) по искане на висшето училище (вх. № 545/28.06.2019.г.). Експертната група, определена с решение на Акредитационния съвет на НАОА от 16.07.2020 г. (Протокол № 14) е в състав:

1. проф. д-р Стефан Мичев, УниБИТ – ръководител на ЕГ;
2. проф. д-р Лидия Велкова, ВА „Г.С. Раковски” – член на ЕГ;
3. доц. д-р Добрин Атанасов – член на ЕГ;
4. докторант Живко Йорданов, ВВМУ – член на ЕГ

За наблюдаващ процедурата член на ПКСПНСО на НАОА е определена проф. д.н. Севдалина Димитрова.

ЕГ посети Нов български университет, София в периода 07–09.10.2020 г., проведе срещи с ръководството на НБУ, с преподаватели, студенти и запозна се с отзивите на потребители на кадри. ЕГ се запозна с учебните планове и програми, както и с условията на обучение.

На заседание, проведено на 04.02.2021 г. (Протокол № 3), на основание чл. 88 а, ал. 4 от ЗВО и чл. 12, ал. 6, т. 4 от ПДНАОА, членовете на Комисията приеха доклада на експертната група. В полученото становище на Ръководството на НБУ по доклада на експертната група се посочва, че в него *не са констатирани фактически несъответствия*.

При предходната акредитация на професионално направление 9.1 „национална сигурност“ ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ в Нов български университет с Решение от 02.07.2014 г. Постоянната комисия по социални и правни науки и национална сигурност на НАОА дава оценка 9,22 (девет цяло и двадесет и две стотни) със срок на валидност 6 години и прави две препоръки:

1. Да се засили популяризирането на европейските и други програми за обмен, по който се обучават студенти и докторанти от професионалното направление, с цел активизиране на студентската образователна мобилност. Срок постоянен с ежегодно отчитане.

Препоръката е изпълнена. ЕГ установи, че в НБУ, Департамент „Национална и международна сигурност“ е създадена устойчива традиция за участие в програмите за обмен с цел образование, обучение и практика в ЕС чрез мобилност на студенти, преподаватели от професионално направление 9.1. „Национална сигурност“ по програма Еразъм + и е регламентирано сътрудничество с различни университети и други партньори от публичния и частния сектор. Сключени са договори с Националния военен университет във Варшава, Международния балкански университет в Скопие. Осъществени с мобилности по договори за сътрудничество с Democratic Control of the Armed Forces (DCAF), Geneva, Гусине, Черна гора по покана на ALFA Centar – Niksic и съорганизатори: NATO, RYCO, Vlada Crna Gore, Vojska Crna Gora, European Movement – Serbia, Balkan Forum – Kosovo и др.

2. Провеждане на проактивна политика за увеличаване броя на студентите и докторантите, обучаващи се по професионалното направление 9.1. Национална сигурност в други вузове у нас и в чужбина и привличане на студенти в НБУ. Срок постоянен с ежегодно отчитане

Препоръката е изпълнена. ЕГ установи, че изпълнението на препоръката е допринесло за въвеждане и прилагане на добри и успешни практики за набиране и увеличаване на броя на студентите от професионалното направление 9.1. „Национална сигурност“. Ежегодно се

организируют Дни на отворените врати, в които активни участници са кандидат-студенти от 31-во Училище за чужди езици и мениджмънт "Иван Вазов", Националната търговско-банкова гимназия, 23-то СОУ, 71-во СОУ, 74-то СОУ и Професионалната гимназия по охрана и сигурност „Св. Георги Победоносец“, с която НБУ има и Рамков договор за образователно сътрудничество. Въведена е практика за посещения на преподаватели от Департамента по време на кандидат-студентската кампания и в училища в страната, като СОУ „Константин Величков“ и СОУ „Паисий Хилендарски“ в град Пловдив, СОУ „Васил Левски“ в град Карлово и др. Информация за чуждестранни кандидат-студенти и студенти се предоставя чрез Централната университетска администрация – отдел „Международна дейност“ и бюро „Обслужване на чуждестранни студенти“.

Капацитетът на НБУ в професионалното направление 9.1. Национална сигурност, определен от Постоянната комисия по социални и правни науки и национална сигурност с решение от 02.07.2014 година (протокол 16), в периода 2014 – 2018 година не е нарушаван. През учебната 2015-2016 година НБУ (Департамент национална и международна сигурност) започва обучение в нова магистърска програма „Криминология и политики за превенция на престъпността“.

2. Констатации и оценки за изпълнението на критериите за програмна акредитация на професионално направление в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование /ESG/ - част 1 /1-10/ и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО /Таблица 4¹:

Въз основа на изводите в доклада на експертната група Постоянната комисия направи следните констатации и оценки за изпълнението на критериалната система:

Констатации за изпълнение на критерий 1.1 в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/: „При извършване на обучение в професионалното направление се поддържа и развива политика за осигуряване на качеството, която се оповестява и е част от стратегическото управление на висшето училище“

В НБУ и Департамент „Национална и международна сигурност“ има формулирана и провеждана политика за управление на качеството, институционализирана в Система за управление на качеството (СУК).

От месец юли 2020 г. НБУ е част от инициативата „Европейски университети“ за обединяване на висшите учебни заведения в ЕС. НБУ беше селектиран за участие в инициативата на Европейската комисия като член на консорциума „Алианс на европейските реформаторски университети“ (European Reform University Alliance).

Обучението в ПН 9.1. на НБУ и Департамент „Национална и международна сигурност“ е в: ОКС „бакалавър“ по специалност „Гражданска и корпоративна сигурност“ и в ОКС „магистър“ по специалностите: „Национална и международна сигурност“, „Киберсигурност“, „Криминология и политики за превенция на престъпността“ и „Противодействие на престъпността и тероризма“, което е в пълно съответствие със своята мисия, визия, образователна философия, цели и задачи.

НБУ има изградена и устойчиво функционираща Система за управление на качеството, която от месец декември 2018 г. е сертифицирана по изискванията на стандарта ISO 9001:2015, публично оповестена на сайта на НБУ.

Спазват се държавните нормативни изисквания за осъществяване на образователния процес. Създадени са и са публикувани стандарти, правилници, наредби, процедури, които имат отношение към вътрешната система за оценяване и поддържане качеството на обучението и на академичния състав.

---

¹ Оценяването се извършва съгласно приетите от Акредитационния съвет Методика за оценяване по критериалната система на НАОА и Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти.

Департамент „Национална и международна сигурност“ провежда целенасочени научни изследвания в контекста на проблематиката, свързана с обучението в специалностите в ПН 9.1. „Национална сигурност“.

Департамент „Национална и международна сигурност“ поддържа научен семинар „Езици на сигурността“ функционира учебно-практическо и изследователско звено (УПИЗ) – Лаборатория за специализирани изследвания на рисковете и сигурността (ЛСИРС), който в периода 15-17.08.2019 г. реализира образователен проект „Пътуващ семинар по криминология“ в гр. Торино, Италия, финансиран от Централен стратегически фонд за развитие на НБУ, Студентски съвет на НБУ и департамент „Национална и международна сигурност“.

Департамент „Национална и международна сигурност“ организира и участва в международни научни конференции, семинари, публични лекции, вебинари по проблемите на националната, международната и регионалната сигурност.-

Констатации за изпълнение на критерий 1.2. в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/ „Управление на качеството на образованието“

В НБУ и Департамент „Национална и международна сигурност“ качеството на обучението е основен приоритет. Дейността по осигуряване и поддържане на качеството се ръководи от заместник-ректор по качеството и акредитацията и се осъществява от Комисия по качеството, декани и Факултетни съвети и от Център за качество и оценяване. Комисията по качеството извършва своята дейност в съответствие със стандартите и нормативните документи.

В НБУ и Департамент „Национална и международна сигурност“ има процедури за отчитане на мнението на обучаемите. Периодично и при завършване курса на обучение се провеждат анкети по утвърдени анкетни форми. Анализът на резултатите от проучването заедно с направените препоръки и изводи се представят на органите за управление на различни нива.

В Нов български университет функционира система за утвърждаване на академична почтеност, непримиримост към академични измами и дискриминация във всякакви форми, регламентирана с Етичен кодекс.

В НБУ са разработени и внедрени са правила и процедури за предотвратяване и санкциониране на измами и плагиатство посредством прилагането на antiplagiarism software. В периода 2014 г. – 2015 г. са проверени 70 981 работи чрез американският софтуер Търнитин (Turnitin). От 2016 г. е въведен нов софтуер ПлагСкан, с който за периода от 2016 г. до момента са проверени 84 269 работи.

В ПН 9.1. „Национална сигурност“ за отчетния период не са констатирани неетични злоупотреба с изпити, нарушаване на изпитен регламент и корупция или плагиатство.

Констатации за изпълнение на критерий 2.1. в съответствие със стандарт 2 от ESG - част 1 /1-10/ „ВУ извършва обучение по професионалното направление като прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация, (квалификационни характеристики, учебни планове и програми и др.) при съдействието на представители на партньорски организации, студенти и други заинтересовани страни“

НБУ има нормативно установена процедура за управление на разработката на квалификационни характеристики, учебни планове и програми. Всички учебни програми на департамент „Национална и международна сигурност“ – една бакалавърска и четири магистърски, са разработени в пълно съответствие със ЗВО, Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени „бакалавър“ и „магистър“, Стратегия 2020 на НБУ и със Системата за управление на качеството в НБУ. Наличен е пълен комплект от квалификационни характеристики, учебни планове и учебни програми, които се актуализират ежегодно.

В учебните планове на бакалавърските и магистърски програми се спазват изискванията на ЗВО за съотношение между задължителни, избираеми и факултативни

дисциплини. Съобразно спецификата на образованието по ПН 9.1. практическото обучение в общия обем на хорариума е със значителен дял: за ОКС „бакалавър“ е 45%:55%, а за ОКС „магистър“ -50%:50%.

При разработването на учебните планове и програми в ПН 9.1. се отчита мнението на обучаемите и на потребителите на кадри.

Департамент „Национална и международна сигурност“ има изградена система за непрекъснато проследяване на състоянието на пазара на труда и тенденциите на промените в него, както информацията от контактите с водещи работодатели в професионалната област, при които студентите провеждат изискваните по програмите стажове, се анализира и отчита.

НБУ и Департамент „Национална и международна сигурност“ има въведена оценъчна система на резултатите от обучението по всяка дисциплина и оценъчната процедура за завършване на курса на обучение във всяка една специалност описват минималните стандартни изисквания и съответно доказват необходимите придобити компетенции. В паспортите на всички курсове, предлагани от програмите на департамент „Национална и международна сигурност“, има информация относно оценъчната процедура за завършване на курса.

Учебните планове и програми в ПН 9.1. са актуални и сравними с плановете на други сродни висши учебни заведения у нас и в чужбина, като са анализирани учебни програми и учебни планове на водещи европейски и американски университети /Missouri State University ,USA; International Institute for Strategic Studies , UK; National Defense Studies, USA; Georgetown University- Center for Security Studies, USA; Harvard Kennedy School, USA; University of Glasgow, UK; Laiden University, Netherlands; University of Westminster, UK; University of Bucharest, Romania; National Defence University, Poland; National University, Faculty of Security, Skopje; International University, Albania./ и др., с което се улеснява мобилността.

Учебните ресурси, използвани в програмите на департамент „Национална и международна сигурност“, се съгласуват и с представители на браншовите организации, за да може да се отрази съвременното състояние на практиката и студентите да получат необходимите актуални практически компетенции.

Кредитната система в НБУ е съизмерима с Европейската система за трансфер на кредити, на основата на която са сключени договорите за сътрудничество в ПН 9.1.

В НБУ и Департамент „Национална и международна сигурност“ са разработени и въведени специфичните процедури за наблюдение, анализиране, оценяване и утвърждаване на всяка учебна програма и нейната документация са описани в Системата за управление на качеството в НБУ. Приетите програми се публикуват на сайта на НБУ.

Департамент „Национална и международна сигурност“ има утвърдена практика за ежегодно е обновяване и попълване на програмите с нови курсове, промяна на учебно съдържание и/или формите на преподаване, преподавателският състав.

В електронната система на НБУ се води редовен отчет на проведените занятия. При уважителни причини за отсъствие на преподавател, както и за всички празнични дни се планират отучвания, така че студентите да получат пълния курс на учебната дисциплината.

Констатации за изпълнение на критерий 3.1. в съответствие със стандарт 3 от ESG - част 1 /1-10/ „Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на студентите в процеса на обучение на съответното професионално направление“

В Нов български университет и департамент „Национална и международна сигурност“ съществува стройна система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на студентите в процеса на обучение в ПН 9.1. „Национална сигурност“.

Обучението на студентите в ПН 9.1. отговаря на съвременните изисквания, свързани с процеса на преподаване и учене, практическа подготовка и оценяване. Практическата

подготовка на студентите от ПН е свързана с тяхното участие в студентски стажове и практики. Приоритетно се стимулират активните методи, които се подпомагат двупосочно – чрез внедряване на нови информационни технологии и чрез развиване на нов тип специализирани, мултифункционални учебни зали, в които има както компютри, така и семинарен тип места, предполагащи активно участие на студентите в обучението.

Обучението в ПН 9.1. е чрез мобилни приложения и специализиран софтуер с използването на таблети и електронни маркери, преобразуващи бялата дъска в интерактивна. Използва се високо специализиран софтуер, инсталиран на компютърните системи в лабораторията на департамент „Национална и международна сигурност“ (актуализиран софтуерен пакет Visual Battlespace 2.0 Virtual Training Kit /VBS 2.0 VTK/ - 4 лиценза за провеждане на практически занятия по моделиране и симулации на критични ситуации, антикризисни мисии и военни операции).

В учебните зали в НБУ и Департамент „Национална и международна сигурност“ се използват съвременни помощни средства, оптична свързаност и безжична мрежа. В НБУ функционира виртуална система за подпомагане на обучението чрез модула [Moodle НБУ](#).

Във НБУ има установена практика и процедури за периодично извършване проучвания относно степента на заинтересованост на студентите за обучение по образователните програми в ПН 9.1. „Национална сигурност“.

В Нов български университет и департамент „Национална и международна сигурност“ съществува много добра динамично работеща и прозрачна обратна връзка между преподаватели и студенти. Системата за провеждане на изпитните процедури (включително държавни изпити и дипломни защити) включва критериите и методите за проверка и оценка на знанията и уменията на студентите, както и критериите за поставяне на цифрова оценка, които са публично достъпни на сайта на НБУ.

В НБУ и Департамент „Национална и международна сигурност“ ежегодно се провежда мониторинг и анализ на качеството на образователния процес на основа резултати от проведени анкети за удовлетвореност от курс, преподавател, програма, академично и административно обслужване. Експерти от практиката са включени в преподавателските екипи на програмите в ПН 9.1., канени за гост-лектори в организираните от преподавателите открити лекции и семинари.

В НБУ има регламентиран ред и правила за разглеждането на жалби от страна на студентите, ред за разглеждане и уведомяване на жалбоподателя.

Констатации за изпълнение на критерий 4.1. в съответствие със стандарт 4 от ESG - част 1 /1-10/ „Институцията оповестява публично приетите от нея документи, очертаващи „жизнения цикъл“ на студента: прием в съответно професионално направление, развитие, признаване и дипломиране, както и доказателства за последователното им и прозрачно прилагане“

В НБУ и ПН 9.1. има ясно формулирани правила и процедури за успешна реализация на „жизнения цикъл“ на студентите – от приема до завършване на тяхното обучение, в съответствие с квалификационната характеристика и учебния план, съобразени с Наредбата за държавните изисквания за придобиване на образователно-квалификационни степени.

Политиките за достъп, процедурите и критериите за прием се прилагат последователно и прозрачно. Осигурени са условия и подкрепа, необходими на студентите, за да постигнат напредък по време на своето обучение.

Създадена е ефективна организация за привличане, прием и адаптиране на студентите, като ежегодно в началото на кандидатстудентската кампания се предоставят консултации и материали на хартиен и електронен носител, съдържащи информация на български и английски език за предлаганите образователни програми, условията за обучение, сроковете на кандидатстудентската кампания и др. Разработена е тюторна система.

Информация за чуждестранни кандидат-студенти и студенти се предоставя чрез Централната университетска администрация – отдел „Международна дейност“ и бюро „Обслужване на чуждестранни студенти“.

В НБУ и ПН 9.1. съществува практика за признаване на придобито висше образование в чуждестранни университети, регламентирана с “Процедура за признаване от НБУ на придобита в чужбина степен на висше образование”, разработена в съответствие с принципите на Лисабонската конвенция и с Наредбата за държавните изисквания за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища, като се спазват определени стъпки за верификация и акредитация на дипломите.

В Нов български университет се прилагат правила за организиране на студентската мобилност и признаване на образователни кредити и периоди на обучение, които са в съответствие с Конвенцията за признаване на квалификацията, отнасящи се до висшето образование в Европейския регион, като са създадени предпоставки за реализиране мобилността на студенти по програмата “Еразъм+” на основата на действащи договори с чуждестранни университети. През акредитационния период са осъществени 10 изходящи и 1 входяща мобилности по програма Erasmus+.

В НБУ и в ПН 9.1. е създадена система за стимулиране участието в научни форуми, както и направените публикации от страна на студентите и докторантите от професионалното направление, регламентиращи с Наредба за студентите в НБУ, Процедура за обучение на докторанти, Общ статут на учебно-практическите и изследователските звена в НБУ, Статут на Централния фонд за стратегическо развитие. Анализът показва, че съществуват допълнителни възможности за повишаване активността на студентите от департамент „Национална и международна сигурност“ за включването им в университетски и международни проекти. Студентите и докторантите участват със свои разработки в ежегодните научно-приложни конференции на департамента и в специално организирани с тяхно участие младежки форуми.

Броят на участията в научни форуми и на направените публикации от страна на студентите и докторантите от ПН 9.1. за последната 2019/2020 академична година е 39 публикации.

В НБУ са приети правила, които уреждат създаването и гарантирането на условия за спазване на държавните изисквания към съдържанието на основните документи, издавани от висшите училища в страната, съобразени със ЗВО и Наредбата за държавните изисквания към съдържанието на основните документи за образование и квалификация, издавани от университета. Образците на издаваните документи се изпращат и съгласуват с МОН.

В НБУ и в ПН 9.1. има изградена система и традиции за регистриране и проследяване на реализацията на завършилите студенти чрез срещи, традиционните семинари на департамента „Езиците на сигурността“ и чрез Алумни асоциацията, която е публично оповестена на сайта на НБУ.

Констатации за изпълнение на критерий 5.1. в съответствие със стандарт 5 от ESG - част 5 /1-10/ „Институциите имат разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав чрез прилагане на прозрачни процедури като част от стратегията за развитие на професионалното направление“

В департамент „Национална и международна сигурност“ на НБУ стриктно се спазват въведените в университета процедури, осигуряващи прозрачно и ефективно управление на професионалното развитие на преподавателите. В НБУ е създаден и ефективно функционира специализиран орган, занимаващ се с наемане и професионално развитие на преподавателите – Комисия за развитие на академичния състав.

Преподавателският състав, осигуряващ обучението по ПН 9.1. притежава необходимия профил и квалификация, с доказана научна компетентност и опит по преподаваните дисциплини, осигуряващи обучението по специалностите от ПН 9.1.. Основните звена разполагат с висококвалифициран академичния състав. Всички щатни преподаватели в департамента работят на първи основен трудов договор. Броят на хабилитираните щатни преподаватели е два пъти по-голям от броя на нехабилитираните.

В департамент „Национална и международна сигурност“ работят общо 10 щатни

преподаватели, от тях професори – 5, доценти - 2, асистенти - 2, доктори – 1. Профилиращите курсове от програмите в професионалното направление се водят от преподаватели на първи основен трудов договор, притежаващи съответните преподавателски и изследователски способности и опит.

В департамент „Национална и международна сигурност“ работят общо 7 преподаватели на граждански договор (хонорар), от тях професори - 1, доценти - 2, доктори – 2, изтъкнати специалисти от практиката – 2. За нуждите на някои специализирани курсове от програмите, департаментът ползва знанията и опита на хабилитирани преподаватели от НБУ от други професионални направления.

Възрастовата структура на преподавателите на основен трудов договор в департамент „Национална и международна сигурност“ е сравнително балансирана от 10 преподаватели над 64 г. са двама, между 50 и 64 – шест и между 25 и 49 са двама, като средната възраст на преподавателския състав е 56 години.

Професионалният профил на академичния състав от департамент „Национална и международна сигурност“ съответства на профила на ПН 9.1.

В Нов български университет съществува действаща система за атестиране и стимулиране на кариерното развитие на преподавателите. Създадена е и работи Комисия по атестирането, която използва два вида атестиране и стимулиране на кариерното развитие на преподавателите. През 2019 г. в департамент „Национална и международна сигурност“ е разработен План за академично развитие на департамент „Национална и международна сигурност“, който е съобразен с политиката и изискванията на Настоятелството и ръководството на НБУ.

Констатации за изпълнение на критерий 5.2. в съответствие със стандарт 5 от ESG - част 5 /1-10/ „Научноизследователската и художествено-творческата дейност на академичния състав и участието на студентите и докторантите в нея“

В НБУ и департамент „Национална и международна сигурност“ провеждат системна политика за създаване на подходящи условия и ресурсно осигуряване за стимулиране на изследователската активност на академичния състав чрез активно участие в национални и международни научни форуми. Преподавателите от професионалното направление поддържат постоянен брой участия в национални и международни научни форуми – средно над 45 годишно.

Относителният дял на преподавателите от професионалното направление, участвали в национални и международни проекти за отчетния период, е 21% в национални и 17% в международни, като за последните две години се увеличава участието на преподавателите в международните проекти.

Разработки на преподавателите от департамента се публикуват в научния електронен архив на университета, през който се реферират и стават достъпни до широк кръг потребители. Научните публикации, вкл. и на електронен носител на преподаватели от професионалното направление в периода 2014-2019 г. са над 200. Учебниците и учебните помагала, включително на електронен носител, се публикуват и в учебната електронна система Moodle.

Научноизследователската дейност в професионално направление 9.1 „Национална сигурност“ в НБУ е в съответствие със спецификата и приоритетите на висшето училище, като са създадени условия за стимулиране на публикационната активност на преподавателите и студентите. В НБУ действа прозрачна система за планиране, отчитане и финансиране на научноизследователската дейност. Чрез процедурата за годишно атестиране преподавателите, постигнали водещи резултати, се стимулират допълнително. Броят на публикациите през акредитационния период в ПН 9.1. е 199 бр., в т.ч. монографии -3 бр., учебници и учебни пособия-4 бр., доклади, статии, студии и др. 192 бр. Средно на преподавател от ПН 9.1. – 4 бр. публикации. Относителният дял на публикациите в реферирани научни издания е 31 %. Цитиранията в реферирани научни издания за отчетния

период са 151 бр., средно на един преподавател от ПН 9.1. – 3 бр. и в нереферирани издания - 127, средно на един преподавател – 3 бр.

В департамент „Национална и международна сигурност“ е разработена, приета и публикувана Стратегия за развитие на научната и изследователската дейност за периода 2017-2020 г., в която са конкретизирани целите, направленията за работа и целевите резултати от научната и изследователската дейност на преподавателите и студентите.

В НБУ и департамент „Национална и международна сигурност“ имат утвърдена система за насърчаване на академичната мобилност в рамките на европейските програми и двустранното сътрудничество, осигуряващи възможност на преподавателите да преподават и споделят опит в партниращи университети у нас и в чужбина.

Констатации за изпълнение на критерий 6.1. в съответствие със стандарт 6 от ESG - част 1 /1-10/ „Има осигурена и непрекъснато развиваща се финансова, материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности по професионалното направление, както и подходяща среда за дистанционно обучение, ако провеждат такава“

Нов български университет притежава много добра материално-техническа и информационна база за осъществяване на ефективен процес на обучение на студентите от специалностите в Професионално направление 9.1 „Национална сигурност“. Съществува достатъчна аудиторна площ, компютърни зали с необходимото оборудване, специализирани кабинети и центрове със специфични функции и предназначение, осигуряващи практическото обучение на студентите.

Наличните специализирани кабинети и лекционни зали осигуряват провеждането на 100% от лекциите, упражненията и семинарите на студентите от професионалното направление, с което се постига необходимото ниво на теоретична и практическа подготовка и са достатъчни за прием и обучение в съответствие с образователния капацитет.

За нуждите на специализираното обучение на студентите в Департамента се ползва целево 115 кабинет във П-ри корпус, който е оборудван с необходимата компютърна и специфична техника. Там е разположена Лабораторията за специализирани изследвания на рисковете и сигурността към Департамента.

В НБУ е изградена и непрекъснато се обновява съвременна компютърна база, включваща класни стаи с компютиризирани работни места и подходящ софтуер за всеки обучаем и специализирани компютърни зали и кабинети с оборудване, която осигурява достатъчно добри условия за пълноценно обучение на студентите в професионалното направление. Площта на компютърните зали през 2019 г. спрямо 2014 г. е увеличена с 328,99 кв.м., съответно площта на компютърните зали на 100 студента – с 4,74 кв.м.

За обучението в ПН 9.1. в Департамент „Национална и международна сигурност“ е закупен и се ползва специализираният софтуерен пакет Visual Battlespace 2.0 Virtual Training Kit /VBS 2.0 VTK/ за провеждане на практически занятия по моделиране и симулации на критични ситуации, антикризисни мисии и военни операции. Освен това е създадена и функционира Компютъризирана система за симулации на управление на силите и средствата с електронно хранилище на информация по изучаваните учебни курсове.

Библиотеката на НБУ функционира като модерен научно-информационен център. Носител е на наградата на Българската библиотечно-информационна асоциация (ББИА) „Библиотека на годината“ за 2012 г., а също и на Националната награда „Хр. Г. Данов“ в категорията „Библиотека на 2007 г.“. Дигиталните книги са достъпни онлайн от всички компютърнизирани читателски места на територията на библиотеката и университета, както и чрез системата за отдалечен достъп до електронните ресурси и до изградения Научен електронен архив (НЕА) на НБУ.

Студентите от ПН 9.1. разполагат с необходимата библиотечно-информационна база за обучението си. Университетската библиотека осигурява цялостната учебна,

научноизследователска, културно-творческа и информационна дейност на студентите. Библиотеката на НБУ разполага с осем обособени читателски зони с общо 247 места или 2,74 места на 100 студенти. 93 от местата са компютъризирани или 1,03 места на 100 студенти. В ПН 9.1. Национална сигурност се притежават всички налични периодични издания.

В НБУ и в ПН 9.1. е създадена е среда за дистанционно обучение и наличие на информационни продукти за дистанционно обучение.

Системата за обучение Мудъл (<https://e-edu.nbu.bg/>) е основна електронна среда за комуникация между студенти и преподаватели от НБУ. Тя се използва активно за целите на бакалавърските и магистърските програми. При необходимост е възможно реализиране на виртуални класни стаи, както и директно излъчване на лекции от аудиториите в кампуса на НБУ.

Всички профилиращи дисциплини по специалностите от ПН 9.1. са осигурени с учебници, учебни пособия, дидактически материали и дигитални информационни продукти.

Академичното и административно обслужване, подпомагащо обучението на студентите, в Нов български университет се осъществява в пълно съответствие с Нормативните база на университета.

Констатации за изпълнение на критерий 7.1. в съответствие със стандарт 7 от ESG - част 1 /1-10/ „Институциите имат изградена организация за управление на информацията, свързана с реализацията на обучението по професионалното направление и последващата реализация на завършилите“.

В Нов български университет има изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на завършилите студенти, регламентирана с разпоредбите на СУК чрез анкетни проучвания, които се провеждат от Центъра за качество и оценяване по одобрени от зам.-ректора по качеството и акредитацията анкетни карти.

През акредитационния период в ПН 9.1. са приети и завършили успешно обучение общо 422 студенти, професионалната реализация на които е средно 92.6% в структурите на сигурността.

Осигурена е публичност и прозрачност за характера на резултатите, свързани с управлението на качеството на образованието и мерките за подобряването му.

НБУ и Департамент „Национална и международна сигурност“ поддържат активни и продуктивни отношения с Алумни общността на университета, достъпна на Интернет страницата на НБУ.

Департамент „Национална и международна сигурност“ на НБУ поддържа електронна база от специализирани научни списания и публикации, които са достъпни за преподаватели и студенти чрез сайта на библиотеката на НБУ, включително и чрез отдалечен достъп извън НБУ.

Констатации за изпълнение на критерий 8.1. в съответствие със стандарт 8 от ESG - част 1 /1-10/ „Институциите публикуват ясна, точна, обективна, актуална и лесно достъпна информация за всички дейности, свързани с обучението по професионалното направление“

В НБУ има ефективна система за популяризиране на образователната, научно-изследователската и художествено-творческа дейност на професионалното направление чрез сайта на университета.

Преподавателският състав на департамент „Национална и международна сигурност“ участва активно в популяризирането на условията за обучение и перспективите за професионална реализация на студентите и докторантите.

На студентите, докторантите и преподавателите в университета и в ПН 9.1. са осигурени ресурси и възможности за достъп до широк обхват източници на международна и национална информация за конкурентната среда. Основните канали за популяризиране са базирани на интернет комуникацията: страницата на НБУ и Департамент „Национална и

международна сигурност”; електронният научен архив на НБУ- <http://eprints.nbu.bg/>, SSRN eLibrary - <https://www.ssrn.com/en/>, facebook страница на департамента, печатни и електронни научни издания на НТС Confsec , Национален военен университет “В. Левски”, ВТУ „Св. св. Кирил и Методий”- В. Търново, ВСУ, УНИБИТ, СУ „Св. Кл. Охридски” и др.

Информацията относно програмите за мобилност и академичен обмен на обучаемите е публична и общодостъпна (<http://www.erasmusplus.nbu.bg/>).

Констатации за изпълнение на критерий 9.1. в съответствие със стандарт 9 от ESG - част 1 /1-10/ „Институциите извършват регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на учебните програми, съобразно еволюцията на научните знания и технологии, при обучението по професионалното направление“.

В Нов български университет се прилагат успешно много добри практики за управление и мониторинг на учебните програми.

Учебната документация на специалностите от ПН 9.1. изцяло отговаря на Европейските и международни стандарти в тази област, тя е съобразена с държавните образователни изисквания и се актуализира всяка година, в зависимост от оценката на студентите и нуждите на пазара.

НБУ има създадена и действаща ефективна система за отчитане и отразяване на студентското мнение в процеса на усъвършенстване качеството на учебния процес и получаването на обратна връзка от обучаемите. Анкетните проучвания се административат, провеждат и анализират от Центъра за качество и оценяване в НБУ.

В НБУ целенасочено и регулярно се осъществява мониторинг за успеваемостта на студентите по випуски и професионални направления.

Констатации за изпълнение на критерий 10.1. в съответствие със стандарт 10 от ESG - част 1 /1-10/ „Институциите извършват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на всички учебни програми по професионалното направление“.

Нов български университет има изградена ефективна организация за планирани дейности по самооценяването на всички учебни програми. Дейностите по оценка на учебните програми в Нов български университет са текущи, семестриални и ежегодни.

Осигурено е качествено външно одитиране по отношение актуализацията на учебната документация и отговаряне на потребностите на студентите и потребителите на кадри. През акредитационния период НБУ е преминал няколкократно външно одитиране от Бюро Веритас (Bureau Veritas), като в нито един от докладите не е констатирана липса на актуализация на учебната документация и/или несъответствие с потребностите на студентите и потребителите на кадри. Установено е пълно съответствие на СУК в НБУ с изискванията на стандарта за управление ISO 9001:2015.

Външна оценка на ПН 9.1. се осъществява и от НАОА.

Департамент „Национална и международна сигурност“ осигурява качествено и атрактивно обучение на бакалавърско и магистърско ниво по национална сигурност в рамките на НБУ при съобразяване със спецификите на конкурентната среда.

В състава на комисиите за дипломни защити на студентите от бакалавърските и магистърските програми към департамент „Национална и международна сигурност“ не участват активно представители на други висши училища и потребители.

Установено е изпълнение на препоръките на НАОА за усъвършенстване на бакалавърските и магистърските програми в ПН 9.1. „Национална сигурност“.

В резултат на констатациите за резултатите от извършеното оценяване и обсъждането, членовете на Постоянната комисия, на основание чл. 88а, ал. 5, т. 1 от ЗВО и чл. 38, ал. 2 от ПДНАОА, гласуваха оценки по критериите за програмна акредитация на професионално направление по десетобалната система в съответствие с чл. 79, ал. 1 на Закона за висшето образование.

След обобщаване на резултатите от гласуването, в съответствие с приетите от Акредитационния съвет на НАОА „Правила за гласуване на процедури за акредитация и оценяване на проекти”, на **25.02.2021 г. (Протокол № 4)** Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана взе следното **РЕШЕНИЕ**:

1. Дава програмна акредитация на професионално направление 9.1. Национална сигурност в Нов български университет на основание обща оценка 9,30 (девет цяло и тридесет стотни) за образователно-квалификационни степени (ОКС):

„бакалавър“ – редовна форма на обучение по:

„Гражданска и корпоративна сигурност“

„магистър“ – редовна форма на обучение по:

„Киберсигурност“

„Криминология и политики за превенция на престъпността“

„Национална и международна сигурност“

„Противодействие на престъпността и тероризма“

2. Сроктът на валидност на акредитацията е до следващата акредитация на ПН 9.1, съгласно графика по чл. 81, ал. 2 от ЗВО

3. Определя капацитет на професионално направление 9.1. Национална сигурност в Нов български университет, както следва:

- за ОКС „бакалавър“ редовно обучение – 500 студенти;

- за ОКС „магистър“ редовно обучение – 200 студенти;

Общо за професионалното направление: 700 студенти (редовно обучение).

Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана прави следните **препоръки**:

1. Да продължи развитието и дооборудването на лабораторията за специализирани изследвания на рисковете и сигурността със съвременно техническо и специализирано тактическо оборудване, подпомагащо цялостното обучение на студентите и осъществяването на достатъчно учебни практики и стажове в сферата на националната сигурност. Срок: м. декември 2024 год.

2. Да се развие и конкретизира връзката между учебния процес и работодателите за осигуряване на професионалната реализация на студентите. Срок: постоянен.

3. Да се разшири обхватът на взаимоотношенията с по-голям брой чуждестранни университети. Да се увеличи обменът на студенти и преподаватели с български и чуждестранни университети, като се използват възможностите на програма Еразъм+. Срок: постоянен.

Общата словесна оценка в съответствие с получената числова е: пълно съответствие.

Председател на ПКСПНСО: .....

(проф. д.ик.н. Гошо Петков)